

Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU EKUMENIZMU I BADAŃ NAD INTEGRACJĄ W ROKU 2004

Niniejsze opracowanie stanowi prezentację osiągnięć naukowych, dydaktycznych, i organizacyjnych pracowników Instytutu

1. Struktura i skład osobowy

W porównaniu z rokiem ubiegłym strukturalnie i osobowo w Instytucie nie zaszły żadne zmiany. Jedynie począwszy od października 2004 r. ks. mgr-lic. Dariusz Klejnowski-Różycki, po okresie urlopu naukowego, podjął zajęcia zlecone na Wydziale Teologicznym w Opolu i w Ośrodku Dydaktycznym Wydziału Teologicznego UO w Gliwicach.

2. Udział pracowników Instytutu w krajowych i zagranicznych sympozjach o tematyce ekumenicznej, międzyreligijnej i integracyjnej

14.01.2004, Cieszyn, Międzynarodowa konferencja organizowana przez Komisję ds. Stosunków Polsko-Czeskich i Polsko-Słowackich PAN nt.: *Międzysąsiedzka współpraca w drodze do Unii Europejskiej*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – komunikat.

20.01.2004, Opole, Konferencja nt.: *Jak Unia Europejska zmieni nasze życie*, ks. prof. dr hab. St. Rabiej – wykład: *Kościół lokalny po integracji europejskiej*.

29-31.01.2004, Berlin, Międzynarodowa konferencja organizowana w ramach projektu „Pojednanie w Europie Środkowo-Wschodniej”, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – współorganizacja, przewodniczenie sesji i referat: *Narody Europy Środkowo-Wschodniej w drodze do Europy. Perspektywy i trudności*.

13-14.02.2004, Würzburg, Międzynarodowa konferencja nt. *Eine Stadt – ein Bischof? Eine Nation – eine Kirche? Zur Problematik des kanonischen Territoriums*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Katolickie rozumienie „terytoriów kanonicznych”*

19-21.02.2004, Czerwińsk nad Wisłą, Salezjańskie kwintwennium: *Ecclesia in Europa*, ks. dr hab. A. Czaja – referat: *Adhortacja Ecclesia in Europa – wyzwania duszpasterskie dla Kościoła w Polsce*.

3.03.2004, Lublin, KUL, Dyskusja panelowa: *Sytuacja w teologii katolickiej na progu XXI wieku*, ks. dr hab. A. Czaja – głos: *Na drodze kryzysu i wzrostu*.

03-05.03.2004, Bonn, Międzynarodowa Konferencja nt.: *Das Recht auf die Heimat. Grund-satzfragen und aktuelle Probleme – insbesondere im Hinblick auf die Ost-Erweiterung der Europäischen Union*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Polska a Unia Europejska – różnorodność odczuć społecznych*.

21.03.2004, Warszawa, Towarzystwo Biblijne w Polsce, ks. dr Rajmund Porada – komunikat: *Ekumeniczna promocja Biblii w pracach Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją*.

22-24.03.2004, Lublin, KUL, XXXVI Tydzień Eklezjologiczny: *Źródło – Szczyt – Życie. Wokół fundamentalnych wymiarów misterium Eucharystii*, ks. dr hab. A. Czaja – katecheza mi-stagogiczna: *Eucharystia – uobecnienie Ofiary w formie Komunii*.

26-27.03.2004, Wiedeń, Międzynarodowa konferencja nt.: *Analysen bezüglich der Ekklesiologie und der Sicht vom römischen Primat in bestimmten Dokumenten zur Brester Union (etap I badań)*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Extra Ecclesiam nulla salus oder extra Ecclesiam romanam nulla salus?*

29.03.2004, Warszawa, Międzynarodowa konferencja nt.: *Kulturowa i duchowa wielość – bogactwem Europy*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – komunikat.

- 17.04.2004, Warszawa, Dyskusja panelowa: *Kościół – prawdziwa i fałszywa reforma*, ks. dr hab. A. Czaja – głos: *Reforma pomiędzy restauracją a reformacją*.
- 17-19.04.2004, Mińsk, Międzynarodowa konferencja organizowana w ramach projektu „Pojednanie w Europie Środkowo-Wschodniej”, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – współorganizacja, przewodniczenie sesji, referat: *Współdziałanie Kościołów w realizacji projektów socjalnych*.
- 21.04.2004, Cieszyn, Międzynarodowa konferencja organizowana przez Komisję ds. Stosunków Polsko-Czeskich i Polsko-Słowackich PAN nt.: *Śląsk jako region teatralny – z metodologii badań teatru w czeskiej części Śląska*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – komunikat.
- 23-24.04. 2004, Lublin, Konferencja organizowana przez Fundację im. Friedricha Berta nt.: *Zmieniająca się Europa – przyszłość Unii Europejskiej*, ks. prof. dr hab. St. Rabiej – wykład: *Osoba ludzka w zmieniającej się Europie*.
- 26-28.04.2004, Opole = Kamień Śląski, Międzynarodowa konferencja nt.: *Człowiek drogą Europy*, ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła – referat: „*Spiritualis imago Dei*” w myśli Jana Kalwina, ks. prof. dr hab. St. Rabiej – wykład: *Člověk – jako otázka pro teologii. Základy teologické antropologie*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – udział.
- 01.05.2004, Łubowice, Konferencja zorganizowana przez Eichendorff-Stiftung nt.: *Nowa sytuacja w Europie. Perspektywy i trudności*, ks.dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – komunikat.
- 09.05.2004, Warszawa, Niedziela Biblii, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Spraw, aby świat uwierzył*.
- 11.05.2004, Katowice – Ruda Śląska, Konferencja zorganizowana przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego nt.: *Kult maryjny drogą czy przeszkodą w realizacji widzialnej jedności w Kościołach*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Kult maryjny w „Kościołach siostrzanych”*
- 14-15.05.2004, Wiedeń, Międzynarodowa konferencja nt.: *Analysen bezüglich der Ekklesiologie und der Sicht vom römischen Primat in bestimmten Dokumenten zur Brester Union* (etap II badań), ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Eine kritische Beurteilung der Union von Brześć formuliert durch Mohylen und Kisiel 1644-1645*.
- 28.05.2004, Lublin, KUL, Seminarium naukowe: *Jak mówić o pośrednictwie Ducha Świętego?* ks. dr hab. A. Czaja – referat: *Problem pośrednictwa Ducha Świętego w posoborowej teologii*, ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła – referat: *Duch Święty sam prowadzi człowieka do Chrystusa – perspektywa kalwińska*.
- 3-5.06.2004, Opole, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Międzynarodowa konferencja nt.: *Demokracja i prawa człowieka w krajach członkowskich i kandydujących do Unii Europejskiej*, ks. prof. dr hab. St. Rabiej – wykład: *Instrumenty wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego jako elementu demokracji*.
- 12.06.2004, Kamień Śląski, Konferencja z okazji obchodów 900-lecia Kamienia Śląskiego, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Najstarsze historyczne wzmianki o Kamieniu Śląskim i ich naukowa interpretacja*.
- 23-27.06.2004, Paderborn, Międzynarodowa konferencja nt.: *Trudności i perspektywy w dialogu katolicko-prawosławnym*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – komunikat.
- 24-27.06.2004, Rzym, sympozjum nt.: *Familia in Europa*, ks. prof. dr hab. St. Rabiej – wykład: *Family and democratization process in Eastern Europe*.
- 02-08.07.2004, Jelenia Góra-Cieplice, Międzynarodowa konferencja zorganizowana przez PRO ORIENTE, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Extra Ecclesiam nulla salus im Kontext der Ekklesiologie des 16. Jahrhunderts*.
- 02.09.2004, Warszawa, Rada Episkopatu Polski ds. Ekumenizmu – Konsultacje ekumeniczne, ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła – udział.
- 03.09.2004, Opole, Międzynarodowa konferencja nt.: *Postannictwo zakonów w zjednoczonej Europie*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Aby Europa nie utraciła duszy. Zadania zakonów w kształtowaniu „ducha Europy”*
- 08-14.09.2004, El Tileimat (Egipt), Międzynarodowa konferencja zorganizowana przez Kościół Koptyjski w Egipcie nt.: *Chrześcijaństwo w niechrześcijańskim kontekście kulturowym*, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Istotne płaszczyzny dialogu między chrześcijaństwem a islamem*.

12-15.09.2004, Lublin, KUL, VII Kongres Teologów Polskich: *Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań*, ks. dr hab. A. Czaja – członek Sekretariatu Kongresu, ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła – referat: *Nauka o Trójcy Świętej wobec wyzwań dialogów międzyreligijnych*.

16-20.09.2004, Mińsk, Międzynarodowa konferencja organizowana w ramach projektu „Pojednanie w Europie Środkowo-Wschodniej”, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – współorganizacja, przewodniczenie sesji i referat: *Struktury i możliwości duszpasterstwa w zakładach prewencyjnych w Polsce*.

02.10.2004, Łubowice, Spotkanie Rady Naukowej Eichendorff-Stiftung, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – komunikat.

20.10.2004, Odessa, Uniwersytet Narodowy, ks. dr hab. A. Czaja – dwa wykłady: *Objawie człowieka człowiekowi. Żądanie współczesnej teologii oraz Bóg filozofów = Bóg teologów*.

21-22.10.2004, Odessa, Chrześcijański humanistyczno-ekonomiczny Uniwersytet, Międzynarodowe sympozjum: *Filozofia i teologia – tolerancyjny dialog w systemie nauk*, ks. dr hab. A. Czaja – referat: *Jedność Europy a zbawcza misja Kościoła*.

22-23.10.2004, Odessa, Szkoła Apostolstwa Świeckich, ks. dr hab. A. Czaja – cykl wykładów z eklezjologii.

28.10.2004, Łowkowice k. Kluczborka, Konferencja z okazji 98. rocznicy śmierci ks. Jana Dzierżona, ks. dr hab. Z. Glaeser, prof. UO – referat: *Trudne kapłaństwo ks. Jana Dzierżona*.

18.11.2004, Kraków, PAT, Sesja naukowa: *Ecclesia, quid dicis de te ipsa?* ks. dr hab. A. Czaja – referat: *Chryścocentryzm eklezjologii doby posoborowej*, ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła – referat: *Kościół lokalny i uniwersalny w posoborowej perspektywie*.

21-22.11.2004, Lublin, KUL, Konferencja naukowa nt. *Wczoraj i dziś Soboru. W czterdziestolecie „Lumen gentium” i „Unitatis redintegratio”*, ks. dr hab. A. Czaja – referat: *O stanie recepcji „Lumen gentium”*

01.12.2004, Warszawa, UKSW, Ogólnopolskie sympozjum w 40-lecie dekretu *Unitatis redintegratio*, ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła – przewodniczenie sesji.

6-7.12.2004, Kamień Śląski – Opole, Międzynarodowa konferencja nt.: *900-lecie Kamienia Śląskiego. Egzemplaryczność przenikania się kultury polskiej, niemieckiej i czeskiej*, ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła – referat: *Obecność protestantyzmu w kulturze Śląska*, ks. prof. dr hab. St. Rabiej – wykład: *Wpływ uniwersytetu praskiego i krakowskiego na kulturę Europy*.

16.12.2004, Rzym, Centro Pro Unione, konferencja naukowa nt.: *Natura e missione della chiesa. Il contributo della commissione „Fede e Costitizione”*, ks. dr Rajmund Porada – udział

3. Ekumeniczne sympozja i sesje naukowe zorganizowane przez Instytut

– 20.01.2004, Opole, Wydział Teologiczny UO, seminarium otwarte nt.: *Ekumenizm a encyklika „Ecclesia de Eucharistia”*; wprowadzenie do dyskusji: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła; uczestnicy dyskusji: ks. prof. dr hab. Helmut Sobeczko; ks. prof. dr hab. Tadeusz Dola; o. dr hab. Bonawentura Smolka, prof. UO; ks. dr hab. Stanisław Rabiej, prof. UO; ks. dr Rudolf Pierskała; ks. dr hab. Zygfryd Glaeser; ks. dr Rajmund Porada.

– 24.05.2004, Opole, Wydział Teologiczny UO, seminarium otwarte nt.: *Misja teologa*, ks. prof. dr hab. St. Rabiej, ks. dr hab. Z. Glaeser, ks. dr R. Porada – udział.

– 22.10.2004, Wrocław, Gmina Żydowska – Warsztaty naukowe dla studentów III roku filologii polskiej, specjalizacja: europeistyka, kulturoznawstwo; organizator – ks. prof. dr hab. St. Rabiej.

– 24.11.2004, Opole, Międzynarodowa konferencja nt.: *150-lecie emigracji ze Śląska do Teksasu*, ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła – współorganizacja, ks. dr hab. Z. Glaeser, ks. prof. dr hab. St. Rabiej – udział.

– 01-31.12.2004, Opole – Praga – Trnava (debata medialna), Poszerzona Unia Europejska – szanse i zagrożenia dla mniejszości narodowo-etnicznych, ks. prof. dr hab. St. Rabiej – wykład: *Potrzeba integracji – groźba asymilacji. Mniejszości narodowo-etniczne w procesach integracji*.

4. Promocja kadry naukowej z udziałem pracowników Instytutu

a) rozprawy habilitacyjne

– J. RÓŻAŃSKI, *Inkulturation Kościoła wśród ludów Środkowego Sudanu*, Poznań 2004, 564 s.; recenzent: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.

– H. SZMULEWICZ, *Chrystocentryzm eschatologii. Analiza polskich publikacji teologicznych po ukazaniu się „Katechizmu Kościoła Katolickiego” (1992-2002) w kontekście postulatów eschatologii chrystocentrycznej A. Nossola*, Tarnów 2003, 405 s.; recenzent: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła.

b) rozprawy doktorskie

– A. HALEMBA, *Wartości religijno – etyczne w przysłowia ludu Mambwe (Zambia)*, Warszawa 2003, 768 s. mps (UKSW); recenzent: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.

– A. KOPILOVIĆ, *Kościół Chrystusa w służbie narodu Chorwatów. Kardynał Franciszek Kučarić – świadek Kościoła XX wieku*, Kraków 2004, 380 s. mps (PAT); recenzent: ks. dr hab. Zygfryd Glaeser.

L. LITWIŃSKI, *Inkulturation w kontekście dialogu ekumenicznego w diecezji Kikwit (Republika Demokratyczna Kongo)*, Katowice 2004, 230 s. mps (UŚ); recenzent: ks. dr hab. Zygfryd Glaeser, prof. UO.

– S. MAREK, *Współpraca polskich sióstr zakonnych z rodakami fideodionistami w Kamerunie (1984-2000)*, Warszawa 2003, 239 s. mps (UKSW); recenzent: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.

– G.M. SEIFERT-KNOPIK, *Tajemnica Jezusa Chrystusa w dziełach Teresy z Avila*, Opole 2004, 228 s. mps (UO); recenzent: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła.

I. SHABAN, *Poszukiwanie jedności Kościoła w pismach greckokatolickich metropolitów lwowskich XX wieku*, Lublin 2004, 262 s. mps (KUL); recenzent: ks. dr hab. Zygfryd Glaeser, prof. UO.

– G. WITA, *Istoty nadnaturalne oraz ich rola w życiu moralnym i kulcie ludu Aszanti w Ghanie*, Lublin 2004, 443 s. mps (KUL); recenzent: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.

– J. ZOK, *Posłannictwo świeckich Kościoła w Afryce według nauczania Jana Pawła II*, Lublin 2004, 198 s. mps (KUL); recenzent: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.

c) prace magisterskie

– E. CIERPIAŁ, *Wizja nieba w pismach św. Teresy od Dzieciątka Jezus*, Opole 2004 mps; promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej.

– O. GIEZEK, *Istota „Modlitwy Jezusowej” w świetle polskiej współczesnej literatury teologicznej*, Opole 2004 mps; promotor: ks. dr hab. Zygfryd Glaeser, prof. UO.

– Cz. KALUŻA, *Idea świętej wojny w islamie jako zagrożenie dla cywilizacji zachodniej*, Opole 2004, mps. promotor: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.

– P. KANIOWSKI, *Eklezjotypiczna kariologia w ujęciu S. C. Napiórkowskiego*, Opole 2004 mps; promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej.

– J. KOTERBA, *Osoba Jezusa Chrystusa znakiem pojednania judeochrześcijańskiego w świetle pism E. Stein (1891-1942)*, Opole 2004 mps; promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej.

– G. KUS, *Godność osoby ludzkiej według Biblii o człowieku Mariana Filipiaka*, Opole 2004, mps; promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła.

– K. MUSZALIK, *Eucharystia szczytem celebracji chrześcijańskiej komunii w świetle Listu apostołskiego „Orientale lumen” Jana Pawła II*, Opole 2004 mps; promotor: ks. dr hab. Zygfryd Glaeser, prof. UO.

– S. PRUSKI, *Związane ze śmiercią wierzenia i zwyczaje o charakterze ludowym, występujące na Śląsku Górniczym*, Opole 2004 mps; promotor: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.

– M. ROSA, *Joga – źródło możliwości oraz zagrożeń na drodze wzrostu ku dojrzałej modlitwie i medytacji chrześcijańskiej*, Opole 2004 mps; promotor: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.

- A. SOBOŃ, *Wojny plemienne pomiędzy klanami Endugwa i Kumai w Papui Nowej Gwinei (w latach 1989 – 1990)*, Opole 2004 mps; promotor: ks. dr hab. Józef Urban, prof. UO.
- A. SZYMCZYNA, *Teologia ikonostasu w świetle polskiej współczesnej literatury teologicznej*, Opole 2004 mps; promotor: ks. dr hab. Zygfryd Glaeser, prof. UO.
- M. WEJMAN, *Absolutyzacja charakteru ofiarniczego Eucharystii w ujęciu Ruchu abpa Lefebvra'a*, Opole 2004 mps; promotor: ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej.
- L. WOŻNA-ŻOŁDAK, *Teologia małżeństwa w pismach Alfonsa Skowronka. Studium dogmatyczno-ekumeniczne*, Opole 2004 mps; promotor: ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła.
- A. ZIELONKA, *Formy chrześcijańskiego doświadczenia wiary w tradycji Kościołów Wschodu w świetle Listu apostołskiego „Orientale lumen” Jana Pawła II*, Opole 2004 mps; promotor: ks. dr hab. Zygfryd Glaeser, prof. UO.

5. Ekumenizm duchowy

W ramach przygotowań do Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan abp A. Nossol tradycyjnie już skierował w styczniu 2004 r. do wiernych diecezji opolskiej list pasterski poświęcony problematyce ekumenicznej i zachęcający do modlitwy w intencji jedności chrześcijan.

Po raz ósmy, 28 listopada 2004 r., w pierwszą niedzielę adwentu, w kościele seminaryjno-akademickim pw. św. Jadwigi w Opolu, odbyła się Ekumeniczna Modlitwa Młodych. Jej myślą przewodnią było hasło tegorocznego dnia papieskiego: „Jan Paweł II – Pielgrzym Pokoju” Modlitwie przewodniczył ordynariusz opolski abp Alfons Nossol.

6. Wykaz publikacji pracowników Instytutu

ANDRZEJ CZAJA

[...], *Na drodze kryzysu i wzrostu. Sytuacja w teologii katolickiej na progu XXI wieku*, TwP 75(2004), s. 35-38.

[...], *Eklezjotwórczy charakter modlitwy różańcowej*, w: *Homo orans*, t. V: *Modlitwa uwielbienia*, red. J. MISIUREK, J. POPLAWSKI, K. BURSki, Lublin 2004, s. 311-322.

[...], *Wcielony Boży Syn namaszczony Duchem Świętym. Pneumatologiczny wymiar chrystologii w posoborowej teologii niemieckiej*, w: *Jezus Chrystus wczoraj i dziś ten sam także i na wieki (Hbr 13,8)*, red. A. Napiórkowski, Z. Kijas, Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie, Studia, t. VIII, Kraków 2004, s. 91-101.

[...], *Heribert Mühlen. Audytor Ducha Świętego*, w: *Leksykon wielkich teologów XX i XXI wieku*, t. II, red. J. MAJEWSKI, J. MAKOWSKI, Warszawa 2004, s. 297-310.

[...], *Nowa ewangelizacja w warunkach zmian kulturowych. Papieska interpretacja i program*, w: *Kościół – Naród – Rodzina. Nauczanie Jana Pawła II w praktyce duszpasterskiej*, red. B. MIGUT, D. CAPAŁA, Lublin 2004, s. 41-46

[...], *Wierzę w Ducha Ożyciela – misterium zbawczego posłannictwa Ducha Świętego*, RT 51(2004) z. 2, s. 41-54.

[...], *Problem pośrednictwa Ducha Świętego w posoborowej teologii*, RT 51(2004) z. 2, s. 65-77.

[...], *Kościół i katecheza*, w: *Wokół katechezy posoborowej*, red. R. CHALUPNIAK, J. KOCHEL, J. KOSTORZ, W. SPYRA, Opole 2004, s. 264-266.

ZYGFRYD GLAESER

[...], *Kamień Śląski. Szmaragd opolskiej ziemi*, Opole 2004, 111 s.

[...], *Kult maryjny w „Kościołach siostrzanych”*, praca zbiorowa WT UŚ, red. J. GÓRECKI (w realizacji).

[...], *Eucharystia źródłem i szczytem eklezjalnej komunii. Refleksja na tle katolicko-prawosławnych uzgodnień teologicznych*, „Studia Oecumenica” (2004)4, s. 89-104.

[...], *Extra Ecclesiam nulla salus im Kontext der Eklesiologie des 16. Jahrhunderts*, Wiedeń 2004, PRO ORIENTE (w realizacji).

[...], *Pokój mój wam daję*, „Opiekun” (2004)2/148, s. 1.

[...], *Katecheza Kościoła prawosławnego*, w: *Wokół katechezy posoborowej*, R. CHALUPNIAK, J. KOCHEL, J. KOSTORZ, W. SPYRA, Opole 2004, s. 175-179.

[...], *Spraw, aby świat uwierzył*, „Jednota” (2004)7, s. 3-4; http://www.jednota.pl/kazania/kazanie7_04.htm (10.10.2004).

Ewangeliczna misja czy prozelityzm? Dyskutują katolicy i prawosławni: ks. Zygfryd Glaeser, ks. Tadeusz Katużny SCJ, Michał Klinger, ks. Adam Misijuk, ks. Doroteusz Sawicki oraz Jacek Borkowicz i Zbigniew Nossowski, „Więź” (2004)1/543, s. 10-24.

Pozbyć się wzajemnych uprzedzeń. Rozmowa z ks. dr. hab. Zygfrydem Glaeserem, kierownikiem Katedry Teologii Kościołów Wschodnich na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego, „Opiekun” (2004)2/148, s. 6.

A. NOSSOL, [...], *Kyrios*, EK, t. 10, Lublin 2004, k. 317-319.

R. BIEL, *Lebens- und Todeszeichen der Kirche in Polen nach der Wende. Im Spiegel der Hirtenbriefe der Polnischen Bischofskonferenz und der Berichte der Herder Korrespondenz*, Innsbruck-Tarnów 2001, 312 s., [Rec.] AK (2004)571/3, s. 600-603.

PIOTR JASKÓŁA

[...], *Zagadnienia ekumeniczne* (wyd. II), Opole 2004, 121 s.

Kapłan trzech obrządków, red. [...], *Ekumenizm i Integracja* 10, Opole 2004, 188 s.

„*Studia Oecumenica*” 4 (2004), red. [...] Opole 2004, 302 s.

Dalecy a bliscy. Materiały międzynarodowego sympozjum zorganizowanego z okazji 150. rocznicy obecności Ślązaków w Teksasie, Opole 24 XI 2004 r., red. [...], Opole 2004 (w druku).

Informator na rok akademicki 2004/2005, oprac. [...], P. DUBOWIK, Opole, 317 s.

[...], *Główne teologiczne treści kształtujące duchowość Marcina Lutra*, w: „*Studia Oecumenica*” 4 (2004), s. 163-176.

[...], *Ekumenizm w katechezie*, w: *Wokół katechezy posoborowej*, red. R. CHALUPNIAK, J. KOCHEL, J. KOSTORZ, W. SPYRA, Opole 2004, s. 73-76.

[...], *Nauka o Trójcy Świętej wobec wyzwań dialogów międzyreligijnych* w: *Kościół w życiu publicznym*, red. K. GÓZDŹ, K. KLAUZA, Cz. RYCHLICKI I IN., t. 2, Lublin 2004, s. 115-130.

[...], *Duch Święty sam prowadzi człowieka do Chrystusa – perspektywa kalwińska*, RT 51(2004) z. 2, s. 101-110.

[...], *Katolicka i ewangelicka tożsamość wyznaniowa*, RT 51(2004) z. 7, s. 57-66.

[...], „*Interior Magister*” w myśli Jana Kalwina, w: *Słowo pojednania*, red. J. WARZECHA, Warszawa 2004, s. 465-470.

[...], *Kościół jako problem chrystologii Lutra, Kalwina i Soboru Trydenckiego*, w: *Jezus Chrystus wczoraj i dziś, ten sam także i na wieki (Hbr 13,8)*, red. A. NAPIÓRKOWSKI, Z. KIJAS, Kraków 2004, s. 161-172.

[...], „*Spiritualis imago Dei*” w myśli Jana Kalwina, w: *Człowiek drogą Europy - Člověk cestou Evropy. Ze współpracy naukowej między Wydziałami Teologicznymi w Pradze, Trnawie i Opolu*, „*Colloquia Theologica*” 4, Opole 2004, s. 42-48.

[...], *Świadomość mniejszości jako świadomość wybrania i wspólnoty na przykładzie Starego Testamentu*, w: *Poszerzona Unia Europejska – szanse i zagrożenia dla mniejszości narodowo-etnicznych*, red. ST. RABIEJ, *Ekumenizm i Integracja* 11, Opole 2004 (w druku).

[...], R. Porada, *Z działalności Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją w roku 2004*, „*Studia Oecumenica*” 4(2004), s. 291-298.

[...], *Wstęp. Biografia ks. Krzysztofa Stanieckiego*, w: *Kapłan trzech obrządków*, red. [...], Opole 2004, s. 5-9.

J.T. MACIUSZKO, *Mikołaj Rej. Zapomniany teolog ewangelicki z XVI w.*, Warszawa 2002, [Rec.] „*Studia Oecumenica*” 4(2004), s. 245-249.

J. OELDEMANN, *Orthodoxe Kirchen im ökumenischen Dialog. Positionen – Probleme – Perspektiven*, Paderborn 2004, [Rec.] „*Studia Oecumenica*” 4(2004), s. 249-251.

[...], *Los-von-Rom-Bewegung*, EK, t. 10, k. 1397-1398.

[...], *O tęsknocie za wspólną Eucharystią*, „*Gość Niedzielny*” 81(2004)3, s. 6.

[...], *Życie ekumenia*, „*Indeks*” 1-2(2004), s. 69.

[...], *Das Fest Christi Himmelfahrt*, w: „*Leubusbrief*” 2004, s. 15.

RAJMUND PORADA

[...], *Katecheza Kościołów protestanckich*, w: *Wokół katechezy posoborowej. Księga pamiątkowa dedykowana Ks. Biskupowi Gerardowi Kuszowi, wykładowcy Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, z okazji 65. rocznicy urodzin*, red. R. CHAŁUPNIAK, J. KOCHEL, J. KOSTORZ, W. SPYRA, Opole 2004, s. 179-182.

[...], *Dowartościować kompromis. Próba reinterpretacji pojęcia w kontekście ochrony praw mniejszości narodowych i relacji międzykościelnych*, w: *Poszerzona Unia Europejska – szanse i zagrożenia dla mniejszości narodowo-etnicznych*, red. S. RABIEJ, Ekumenizm i Integracja 11, Opole 2004 (w druku).

[...], *Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan w diecezji opolskiej w roku 2004*, BE 33 (2004) nr 1, s. 40-48.

[...], *Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan w Diecezji Opolskiej*, WUDO 59 (2004) nr 1-2, s. 80-81.

[...], P. Jaskóła, *Z działalności Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją w roku 2004*, „*Studia Oecumenica*” 4(2004), s. 291-298.

G. CHEDIATH, *The Malankara Catholic Church*, transl. A.J. Joy Angemadathil, Kottayam 2003, ss. 334, [Rec.] „*Studia Oecumenica*” 4 (2004), s. 251-255.

ARCHBISHOP ANASTASIOS, *Facing the World. Orthodox Christian Essays on Global Concerns*, transl. P. Gottfried, Geneva 2003, ss. 208, [Rec.] „*Studia Oecumenica*” 4 (2004), s. 255-260.

[...], *Oczekując chwały Chrystusa*. Homilia na Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan 18-25 stycznia 2004, w: *Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan 18-25 stycznia 2004*. „*Mój pokój wam daję*” (J 14,27), red. T. PIKUS I IN., Warszawa 2004, s. 45-47.

STANISŁAW RABIEJ

Człowiek drogą Europy – Člověk cestou Evropy. Ze współpracy naukowej między Wydziałami Teologicznymi w Pradze, Trnawie i Opolu, red. [...], „*Colloquia Theologica*” 4, Opole 2004, ss. 201.

Poszerzona Unia Europejska – szanse i zagrożenia dla mniejszości narodowo-etnicznych, red. [...], Ekumenizm i Integracja 11, Opole 2004 (w druku).

[...], *Chrześcijańska tożsamość Europy*, w: *Narody wobec Europy. Negocjowanie tożsamości*, red. J. Mikołowski Pomorski, Kraków 2004, s. 45-51.

[...], *Člověk – jako otázka pro teologii. Základy teologické antropologie*, w: *Człowiek drogą Europy – Člověk cestou Evropy*, red. [...], *Colloquia Theologica* 4, Opole 2004, s. 13-31.

[...], *Sekularyzacja*, w: *Wokół katechezy posoborowej*, red. R. CHAŁUPNIAK, J. KOCHEL, J. KOSTORZ, W. SPYRA, Lublin 2004, s. 379-381.

[...], *Katolická pneumatologie. Misto Ducha svatého v katolické teologii*, *Sborník Katolické teologické fakulty* 6, Praha 2004, s. 470-483.

[...], *Nauki w poszukiwaniu Prawdy. Na skrzydłach rozumu i wiary*, w: *Nauki w poszukiwaniu Prawdy. Refleksja inspirowana encykliką Jana Pawła II „Fides et ratio”*, red. T. DOLA, *Sympozja* 56, Opole 2004, s. 7-12.

[...], *Wielki Integrator*, „*Schlesisches Wochenblatt*” 48 (2004), s. 10.

[...], *Powstanie i zadania Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją w Opolu*, w: *Rola placówek naukowych w dialogu ekumenicznym. Sesja jubileuszowa z okazji 10-lecia Międzynarodowego Instytutu Ekumenii i Dialogu PAT w Krakowie*, red. Z. KUJAS, Kraków 2004, s. 37-47.

[...], *Potrzeba integracji – groźba asymilacji. Mniejszości narodowo-etniczne w procesach integracji*, w: *Poszerzona Unia Europejska – szanse i zagrożenia dla mniejszości narodowo-etnicznych*, red. [...], Ekumenizm i Integracja 11, Opole 2004 (w druku).

[...], *Family and democratization process in Easter Europe*, w: *Familia in Europa*, red. L. LEUZZI, C. MIRABELLI, Roma 2004 (w druku).

[...], *Eucharist Model of Unity in Europe*, „Studia Oecumenica” 4 (2004), s. 17-28.

[...], „*Charta Oecumenica*” – zobowiązanie dla Kościołów Europy. *Perspektywa rzymsko-katolicka*, w: *Integracja Europy – wyzwanie dla podzielonego chrześcijaństwa*, red. P. KANTYKA, Lublin 2004 (w druku).

Religie w dobie pluralizmu i dialogu, red. A. WAŃKA, ss. 153 [Rec.] „Studia i Rozprawy” nr 1, Szczecin 2004.

JÓZEF URBAN

[...], *Dialog międzyreligijny*, w: *Leksykon socjologii religii. Zjawiska – badania – teorie*, red. M. LIBISZOWSKA – ŻÓŁTKOWSKA, J. MARIAŃSKI, Warszawa 2004, 78-79.

[...], *Dialog międzyreligijny a działalność misyjna Kościoła*, w: *Dialog międzyreligijny*, red. H. ZIMOŃ, Lublin 2004, 143-157.

[...], *Religia*, w: *Sto pytań do kapelanów Straży Pożarnej*, red. M. SCHROEDER, Poznań 2004, 27-34.

Oprac. P. Jaskóła, R. Porada